

CLAUS KRISTENSEN ► Bibelsk kærlighed er at ønske det bedste for den anden, også selv om det kan betyde, at vi må udfordre holdninger og stille vanskelige spørgsmål

Forskning udhuler islams grundtanker

De kritiske spørgsmål til muslimer må stilles i kærlighed og respekt drevet af et ønske om at komme tættere på ham, som er sandheden, mener tværkulturel konsulent

AF CLAUS KRISTENSEN
TVÆRKULTUREL KONSULENT
CK@DLM.DK

Hvis man undersøger islams historie, får man let det indtryk, at den bygger på et solidt kildemateriale, som der ikke kan rejse tvivl om. Det er ikke tilfældet. I stedet bliver der fra mange sider i disse år rejst en lang række seriøse spørgsmål ved den traditionelle fortælling og flere andre grundlæggende elementer i islam.

De spørgsmål er vigtige for den kristne, der har tæt kontakt med muslimer, og ønsker – ligesom Paulus skrev det – at nedbryde fæstningsværker og tankemønstre for at finde sandheden. Ikke for at vinde håneretten, men for varsomt at praktisere bibelsk kærlighed.

Anerkendt profet?

Når det gælder islams opriktelse, er udfordringen, at der mangler materiale, som underbygger fortællingen. Selv om islam efter sigende var en afgørende magtfraktion i Mellemøsten fra midten af 600-tallet, stammer det første, der kan tolkes som omtale af en profet ved navn Muhammed, som en gruppe, der kaldte sig muallier, og en religion ved navn islam først fra slutningen af 600-tallet og begyndelsen af 700-tallet.

Et af de steder, hvor nye magthavere normalt vil sætte deres aftryk, er på mønter. Indtil videre er der dog ikke fundet nogen mønter, som er lavet i islams hovedbyer Mekka og Medina i 600-tallet. De mønter, man har fundet fra den tid, er lavet langt nordligere i det nuværende Syrien og Irak. Helt frem til 680 e.Kr. viser disse mønter tydelighed mod den byzantinske kejser, og en del af dem bærer kora. Andre mønter fra den tid, der påstås at være islamiske, er lavet i det nuværende Iran og præget med et zarathu-

Byen Mekka har en central betydning i fortællingen om islam, men først i år 754 har man vidnesbyrd om, at den muslimske helligdom Kabaen var placeret i det nuværende Mekka.

strisk lidalter.

Den traditionelle fortælling siger, at Muhammed døde i 632 e.Kr., og at han, allerede mens han levede, var anerkendt som den endelige profet, men først fra omkring 685 e.Kr. kendes man til mønter, der omtaler en Muhammed. Mønterne er præget af herskeren Abd al-Malik, men først i 686 e.Kr. introducerer han en mønt, der ikke bærer hans eget billede og samtidig udtrykker nogle af islams lære-punkter, nemlig at Allah ikke har nogen lige, og at han ikke føder eller er født.

Mekka og Koranen I den traditionelle fortælling om islam er det klart, at Mekka har en helt central betydning. Det er sværere at finde denne betydning dokumenteret.

Den først kendte omtale af et "Mekka" er i en byzantinsk-arabisk krønike fra 741 e.Kr., men ud fra beskrivelsen er byen placeret et sted i den sydøstlige del af det nuværende Tyrkiet, og først i år 754 har man vidnesbyrd om, at den muslimske helligdom Kabaen var placeret i det nuværende Mekka.

Flere har påpeget, at Koranens beskrivelse af geografien og vegetationen omkring Mekka ikke passer med den nuværende lokation, og forfatteren Dan Gibson argumenterer for, at den første kaba stod i Petra, og at den første moske, hvor bederretningen vender mod nutidens Mekka, er opført i år 727. En anden indikation på Mekkas manglende betydning er, at på trods af store byggerprojekter, som kræver udgravning til fundamenter, er der ikke vidnesbyrd om arkæologiske fund fra 600-tallet.

Når det gælder Koranen,

PHOTO: PETER LOM / SHANA ALAMI ANSARI

hævdes det ofte, at den er perfekt bevaret helt fra Muhammeds tid, og at ikke et bogstav er ændret. Derimod viser dr. Shady Nasser fra Harvard Universitet, at koranen har været gennem fem stadier, hvor man i 1429 havde 30 arabiske koraner, og først i 1985 blev den version, de fleste bruger i dag, kaldet Hafs, autoriseret som den rigtige koran.

Man kan dog fortsat finde mere end 30 versioner af Koranen på arabisk, og en engelsk gruppe, der er i gang med at gennemgå dem, hævder at have fundet 93.000 forskelle indtil videre.

Derudover peger meget på, at Koranen bruger elementer fra jødiske og kristne apokryfe skrifter og myter. Et eksempel er en fortælling om, at den unge Abrahams folk ville brænde ham på et bål, fordi han havde ædelagt dere afguder, men at Allah reddede ham ved at gøre ilden kold (sura 21,51-70). I det

jødiske skrift Genesis Rab-bah (omkring 400-tallet) er udsagnet fra 1 Mos 15,7 om, at Gud førte Abraham ud fra Ur i Kaldæa, blevet til, at Gud førte Abraham ud af ilden. Ur og flamme eller ild kan skrives på samme måde på hebraisk, og der er lidt forskellige forklaringer på, hvorfor det er ændret, men man ved altså, at fortællingen er opstået ved denne bevidste eller ubevidste fejl-oversættelse.

retninger om, hvordan han for eksempel gav ordre til tortur, tog, ejede og solgte slaver, havde mindst ni hustruer på samme tid, selv om andre muslimer kun måtte have fire, og at han giftede sig med en seksårig pige og fuldbyrdede ægteskabet, da hun var ni år. Nogle vil forsvarer disse handlinger, mens andre forsøger at bortforklare dem

eller undskyldte dem med, at det var helt normalt på Muhammeds tid. Noget af det var sikkert normalt blandt herskere på den tid, men det gør det ikke til gode eksempler til efterlignelse til alle tider.

De nævnte eksempler er kun et uddrag af de spørgsmål, der bliver rejst. Det underlige er, at selv om blandt andet en forskergruppe i Tyskland har arbejdet med dette i omkring 20 år, har det været stort set ignoreret i for eksempel Danmark.

Kritiske spørgsmål er ok I den personlige relation med muslimer må det være muligt at stille disse og mange andre spørgsmål. Ikke som en bulldozer, men med respekt og varsomhed, drevet af et ønske om, at de – og vi selv – kommer nærmere ham, som er sandheden.

Der er en tendens til, også blandt kristne, at kritiske spørgsmål til islam og muslimer betragtes som hadefuld, samtidig med at kritiske spørgsmål til Bibelen og kristendommen ses som noget helt naturligt.

Det er en underlig dobbeltmoral, der nok kan skyldes venlighed, manglende viden eller frygt for at ødelægge et venskab. Vi er kaldet til at elske muslimer som vores næste. Bibelsk kærlighed er at ønske det bedste for den anden, også selv om det kan betyde, at vi må udfordre holdninger, påpege problemer og stille vanskelige spørgsmål.

Læs og se mere

- Sneaker's Corner (YouTube-kanal) Islams historiske baggrund, mønter m.m.
- Muhammed – Da Imperiet fandt sin profet; Morten Rydahl; Hovedland; 2020
- Mekka/Petra – Dan Gibson: www.nabataea.net
- Koranens kanonisering: YouTube-video: The Qur'an and Scriptural Studies (Shady Nasser 46:41-1:06:25)
- Muhammeds liv: www.kalamullah.com/tabari.html: Tortur - Al-Tabari, History; Vol. 8, page 122
- Hadith: www.sunnah.com
 - Slaver fx: Sahih al-Bukhari; Vol. 3, Book 41, Hadith 598
 - Hustruer fx: Sahih al-Bukhari; Vol. 1, Book 5, Hadith 288
 - Børneægteskab fx: Sahih al-Bukhari; Vol. 7, Book 62, Hadith 64

Et eksempel for alle Endnu et sted, hvor grundforståelsen i islam er udfordret, er synet på Muhammed. Mange betragter ham som det bedste eksempel for menneskeheden til alle tider og mener, at han levede et syndfrit liv, selv om Koranen taler om, at Allah må tilgive hans tidligere og kommende eynder (sura 48,2).

I samlingerne med beretninger om Muhammeds liv og udsagn, det der kaldes Hadith, findes en række be-